

L'ésser humà i la seva adaptació al territori centraran el nou Museu Arqueològic de Banyoles

Pla de l'Estany | 09-02-2023 | 21:52

El Museu Arqueològic Comarcal de Banyoles (MACB) explicarà com l'ésser humà s'ha anat adaptant al territori del Pla de l'Estany al llarg de la història, a través d'una de les col·leccions arqueològiques més importants del país. L'Ajuntament de Banyoles ha adjudicat a Varis Arquitectes la redacció del projecte museogràfic del nou museu, amb un pressupost de més de 54.450 euros. La previsió és que el nou museu pugui obrir les portes a mitjans de l'any vinent.

El concurs per al projecte museogràfic bàsic del Museu Arqueològic Comarcal es va convocar l'estiu passat i tres empreses van presentar la seva proposta general per al nou museu i una proposta concreta d'un dels àmbits, concretament el poblament en el període del paleolític. Una vegada valorades les propostes, el consistori va adjudicar a finals de l'any passat a Varis Arquitectes la redacció del projecte de desenvolupament museogràfic del museu, així com el pla de manteniment i la posterior direcció executiva de les obres. Una vegada adjudicat i signat el contracte, Varis Arquitectes té ara cinc mesos, a comptar des del 13 de gener passat, per a la redacció del projecte, l'execució del qual està valorat en uns 600.000 euros.

El discurs del nou Museu Arqueològic explicarà la interacció, és a dir, l'adaptació, l'aprofitament i la transformació de l'ésser humà amb el medi natural propi del Pla de l'Estany, marcat per la presència de l'aigua i el fenomen lacustre, des del paleolític mitjà fins a l'època medieval, a partir d'una excepcional col·lecció arqueològica. En aquest sentit, s'organitzarà en cinc àmbits cronològics: paleontologia, paleolític, neolític/calcolític/Edat de Bronze/Edat de Ferro, Ibèric/romà/antiguitat tardana i edat mitjana. De cadascun dels àmbits cronològics, se n'explicarà el medi natural, el poblament, l'estructura social, l'economia, les creences i el món funerari i la vida quotidiana, a través de les peces que formen part de la col·lecció del propi museu.

A partir d'aquest discurs, el MACB tindrà diferents espais museogràfics. El principal espai serà l'exposició permanent, configurat a través d'una anella situada a la primera planta, i també s'explicarà la història de l'edifici, la història de l'arqueologia a la comarca, així com la història del propi museu. A més, el nou magatzem en fase de construcció serà visitable i l'edifici comptarà amb una sala d'exposicions temporals.

El regidor de Cultura i Patrimoni Cultural, Miquel Cuenca, ha explicat que l'objectiu és que el nou discurs museogràfic posi en valor l'àmplia col·lecció que té el Museu Arqueològic, especialment important pel que fa al paleolític. En aquest sentit, Miquel Cuenca ha explicat que el museu permetrà contextualitzar el territori i convidarà als visitants a aprofundir després el coneixement a través dels múltiples jaciments que tenim a Banyoles i comarca. Per exemple, al nou Museu Arqueològic s'exposaran públicament per primera vegada de forma permanent peces del jaciment neolític de La Draga, entre altres.

Per la seva banda, Dani Freixes de Varis Arquitectes ha destacat que l'objectiu del nou projecte museogràfic és aconseguir un recorregut amè, inclusiu, innovador, valuós, sostenible i, a la vegada, emocionant i amb complicitat escollint els humans com a eix del relat. En aquest sentit, la proposta de Varis Arquitectes pretén respectar al màxim l'arquitectura de l'edifici, singularitzar els àmbits museogràfics, primar el relat que s'il·lustra amb peces escollides, prioritzant la selecció davant de la quantitat; fer que el museu s'expliqui a través de les seves peces; utilitzar la tecnologia com a eina i no com a finalitat; i, per últim, utilitzar la pregunta i el dubte com a eines de reflexió per provocar curiositats i complicitats en els visitants, com ha explicat Freixes.

Varis Arquitectes

Varis Arquitectes és una societat de professionals formada per Dani Freixes, Eulàlia González i Vicenç Bou. Desenvolupa la seva activitat en l'elaboració, direcció i execució de projectes de diversa índole en els àmbits de l'arquitectura, la museografia, els espais públics, el disseny d'interiors i els muntatges efímers.

Actualment treballen en la direcció d'obra del projecte executiu del Museu de les Cultures del Vi de Catalunya VINSEUM a Vilafranca del Penedès i de la Casa Natal de Salvador Dalí a Figueres. També en el projecte del Museu de l'Automòbil Col·lecció Salvador Claret a Sils, en el projecte executiu de museografia del Museu Arqueològic de Catalunya a Empúries o en el projecte museogràfic de la Casa Puig i Cadafalch a Argentona.

Museu Arqueològic

El projecte de reforma i ampliació del Museu Arqueològic de Banyoles es va començar a executar la primavera de l'any passat i ha de permetre completar el projecte museològic i dotar el museu d'un edifici adjacent de nova planta amb soterrani per acollir un magatzem i un espai per als serveis educatius, així com d'una nova museografia. Serà un edifici restaurat i adaptat a les noves exigències del segle XXI que donarà resposta, entre d'altres, a l'accessibilitat universal, la seguretat, el medi ambient o la conservació del patrimoni i que permetrà actualitzar el discurs museogràfic.

El Museu Arqueològic Comarcal de Banyoles compta amb una de les col·leccions més completes i transversals del país, referent per a investigadors i especialistes de tot el món com testimonien els registres de consulta (França, Canadà, Suïssa, Grècia) i les peticions de cessió de materials per a exposicions temporals (França, Alemanya). Entre els seus fons hi ha la major col·lecció europea de cranis de felins de dents de Sabre, restes del gènere homo i del primer homo sapiens coneguts a Catalunya (cronologies de 200.000 i 20.000 anys respectivament), l'arc de fusta neolític més antic d'Europa (7.000 anys), la qual cosa una vegada actualitzada la seva museografia ho convertiran en un museu únic, de visita obligatòria per a locals i visitants.

El projecte final de reforma i ampliació del Museu Arqueològic compta amb el suport de la Diputació de Girona i el Departament de Cultura de la Generalitat.

Autor: Redacció